

Glodariu, *Așezări dacice și daco-romane la Slimnic. Contribuții la continuitatea dacilor în Dacia romană*; Silviu Sanie, *Civilizația romană lu est de Carpați și romanitatea pe teritoriul Moldovei (sec. II î.e.n. – III e. n.)*. Au fost publicate numeroase studii și articole în revistele de specialitate din țară și străinătate, precum și în presa centrală și locală. A fost editat tomul II al revistei „Thraco-Dacia” a Institutului de tracologie.

Filiala din Cluj-Napoca. Membrii filialei au prezentat numeroase comunicări la sesiunile muzeelor din Caransebeș, Arad, Timișoara, Cluj-Napoca, Turda, Tirgu Mureș, Rîmniceu Vîlcea, Alba Iulia, Zalău, Reșița-Satu Mare, Piatra Neamț, Constanța, ale Institutului de istorie și arheologie Cluj-Napoca și Universității din Cluj-Napoca.

S-a continuat elaborarea de monografii și studii monografice, precum și a altor studii și articole apărute sau în curs de apariție în publicații din țară și străinătate. Un loc important îl ocupă cele șapte volume din Repertoriul arheologic al României care își așteaptă publicarea.

Membrii filialei au participat la organizarea expoziției arheologice „Civilizația dacică”, prezentate la Cracovia (R. P. Polonă) și Viena (Austria).

Filiala din Iași a organizat două ședințe speciale:

— La 26 februarie 1981 s-a organizat o ședință de lucru privind activitatea institutului în anul 1980, cu participarea membrilor filialei, a prof. dr. doc. D. Berciu, directorul institutului, a dr. I. H. Crișan de la filiala Cluj-Napoca și a dr. Constantin Preda de la Institutul de arheologie din București, a muzeografilor Mircea Ignat (Suceava), Ion Mîrea și V. Căpitanu (Bacău), V. Ursache (Roman), V. Palade (Birlad), I. T. Dragomir (Galați). A fost analizată activitatea institutului pe 1980 și s-a prezentat planul pe 1981.

— La 29 mai 1981 a avut loc o ședință de comunicări științifice, la care au prezentat comunicări prof. dr. doc. M. Petrescu-Dîmbovița, acad. Olga Necrasov, conf. dr. Ariton Vraciu.

În octombrie 1981, prof. dr. doc. M. Petrescu-Dîmbovița a participat cu o comunicare la Al X-lea Congres Internațional de pre- și protoistoric de la Ciudad de Mexico; în noiembrie, dr. Silvia Teodor a susținut o comunicare la Colocviul româno-slovac.

Membrii filialei au participat la sesiunile muzeelor din Cluj, Focșani, Piatra Neamț, Buzău, Constanța.

Membrii comitetului institutului au întocmit referate asupra unor studii și articole ale specialiștilor din domenii legate de tracologie și asupra unor lucrări de doctorat.

Niculae Conobici

Al IV-lea simpozion de tracologie

Cel de-al IV-lea Simpozion național de tracologie a avut loc în zilele de 14–15 noiembrie 1981 la Rîmniceu Vîlcea.

El a fost organizat de Institutul de tracologie cu sprijinul Academiei de Științe Sociale și Politice și al Universității București, precum și cu acordul și sprijinul substanțial dat de Comitetul județean de partid Vîlcea, prin intermediul Comitetului de cultură și educație socialistă și al Muzeului județean Vîlcea.

Simpozionul a avut ca temă „Geto-dacii din zona Oltului în contextul unității și continuității poporului român”. Lucrările au fost precedate de lansarea volumului apărut special pentru acest eveniment științific național, „Buridava dacică”, I, de D. Berciu. La această acțiune au luat parte pe lângă participanții la simpozion, numeroși profesori de istorie și de științe sociale din localitățile județului Vîlcea.

Ședința de deschidere a avut loc în sala Consiliului popular județean, în fața unui public numeros, în cea mai mare parte cadre didactice, din specialitățile științelor sociale, și în primul rând, ale istoriei.

Lucrările au fost deschise în plen de către tovarășul Teodor Coman membru al C.C. al P.C.R., prim-secretar al Comitetului Județean al P.C.R. Vîlcea. În comunicarea prezentată de către tovarășul prim-secretar, *Vîlcea, trepte în timp*, au fost expuse momentele istorice de importanță națională la care masele muncitoare ale județului Vîlcea au contribuit din plin, precum și realizările remarcabile obținute de poporul român sub conducerea Partidului Comunist Român pe calea construirii socialismului, prin afirmarea deplină a personalității umane în vederea creării unei lumi mai drepte lipsită de pericolul războaielor.

În continuare, istoricii de prestigiu, legați de meleagurile vîlcene, unii fiind fii ai meleagurilor vîlcene, alții legați de această zonă prin preocupările științifice, au expus comunicări dintre cele mai importante și interesante, toate corelate de evenimente istorice locale ce au reprezentat în fapt momente din istoria poporului român.

Pentru început prof. univ. dr. doc. D. Berciu, director al Institutului de tracologie, unul din cei mai buni cunoscători ai vestigiilor oltene, în general, și vîlcene, în special, a încercat să prezinte pe scurt aspectele cele mai importante legate de descoperirile de la Ocnița-Vîlcea. Cercetările intense desfășurate de mai bine de un deceniu în punctul Cosota-Ocnița au fost încununat de succes prin descoperirea unui al II-lea puternic

centru dacic (după cel binecunoscut de la Grădiștea Muncelului) format din trei cetăți, cu terase intens locuite, cu o zonă sacră, precum și prin descoperirea unei necropole întinse, prima până acum de asemenea amploare.

Comunicarea a fost primită cu cel mai viu interes cu atât mai mult cu cât în aceeași zi auditoriul a avut posibilitatea să-și procure de la standul de cărți, organizat cu această ocazie, volumul în care apăreau descoperirile și piesele considerate de prof. D. Berciu ca fiind cele mai importante și deci primele ce trebuiau să apară în acest prim volum.

A urmat apoi comunicarea prof. univ. dr. H. Daicoviciu intitulată sugestiv *Geții și dacii în izvoarele antice*. Se sublinia astfel cu această ocazie că izvoarele antice par a fi unanime desemnând prin termenul de geți populația ce trăia de o parte și de alta a Dunării, deci și la sud de Dunăre. Dacii intrând mai târziu în vederile scriitorilor antici sînt cei ce locuiau cu deosebire în zonele muntoase. Ei sînt cei care-și construiesc cetățile cu ziduri de piatră și care devin atît de puternici în secolul I e.n., încît romanii pornesc cele două războaie împotriva lor.

Comunicarea dr. Gh. Bichir, cercetător principal la Institutul de arheologie, s-a înscris pe linia combaterii cu argumente arheologice a teoriilor roesleriene și neoeroesleriene care negau persistența populației dacice autohtone în Dacia după transformarea acesteia în provincie romană. Cercelările, și ele de mai lungă durată, de la Stolniceni, însoțite de descoperiri dintre cele mai revelatoare, atestă nu numai persistența autohtonilor, dar și romanizarea lor treptată în așa fel încît la retragerea administrației romane dacii își însușiseră definitiv elementele esențiale ale culturii materiale romane încît nu au mai putut să revină la realitățile anterioare cuceririi. Era un clștig pe linia romanizării pe care-l vor menține și îmbogăți și în etapele următoare. Rîndurile populației daco-romane vor spori cu un aport etnic și cultural carpic, așa cum demonstrează ultimul nivel surprins în termele de la Stolniceni.

Dr. Alexandru Vulpe, cercetător principal la Institutul de arheologie, și el puternic ancorat în vestigiile arheologice vilcene, a ținut să fie prezent la această importantă reuniune științifică expunînd cele mai noi date despre descoperirile din așezarea eponimă de la Ferigile.

În încheiere, dr. Constantin Preda, directorul Institutului de arheologie din București, a prezentat comunicarea *Tradiție și adevăr în cunoașterea etnogenezei românești*. Luînd poziție împotriva unor teorii antiștiințifice, nefondate pe dovezi certe arheologice, lingvistice sau de altă natură, a prezentat doar cîteva izvoare, binecunoscute în lumea științifică, suficiente pentru acei ce încearcă să demonstreze că limba dacă este asemănătoare dacă nu identică cu limba latină sau limba traco-dacă a stat la baza limbii latine. Exemplul oferit din Ovidiu, poet ce a trăit pe meleagurile noastre, care spune clar că „limba latină nu era înțeleasă de geți” este, credem suficient în această direcție.

În partea a II-a a Simpozionului, lucrările s-au desfășurat în două secții. La prima secție a fost programate comunicări legate de arheologie în timp ce a II-a secție a programat comunicări legate de alte discipline care-și aduc din plin contribuția lor la problemele tracologiei în general.

Dintre comunicările de la prima secție aș remarcă doar cîteva.

În primul rînd comunicarea dr. Vlad Zirra despre primele rezultate obținute în cercetările din cetatea dacică de la Coșofenii din Dos (V—III î.e.n.). Aș remarcă aici și faptul că acest șantier tinde să devină un șantier școală pentru tinerii arheologi, un șantier arheologic de importanță națională, susținut deopotrivă de cele două importante institute (Institutul de arheologie și Institutul de tracologie), precum și de Consiliul culturii și educației socialiste.

În comunicarea sa, lector Fl. Preda ne-a adus la cunoștință o nouă descoperire din jud. Olt, cetatea dacică de la Milcov-Vale, datată în epoca clasică, a La Tenului geto-dacic. Au fost surprinse două niveluri de locuire cu urme de locuințe, două cuptoare menajere, gropi menajere, toate însoțite de inventar arheologic bogat ceea ce indică o intensă locuire.

Dr. Ion Glodariu de la Institutul de istorie din Cluj-Napoca ne-a prezentat o comunicare bine documentată, cu toate descoperirile dacice de pe cursul mijlociu al Oltului. Deosebit de prețioase pentru cercetarea arheologică ni s-au părut încercările de clasificare a așezărilor și răspîndirea lor în cadrul unor microzone. La fel de importante au fost și constatările făcute pe baza cercetărilor din așezările deschise ca și din cele fortificate de pe linia Oltului din partea de SE a Transilvaniei.

Se exprima cu această ocazie teoria că spre deosebire de așezările fortificate care au fost distruse (arse de incendiu) așezările deschise din stînga Oltului au fost părăsite probabil evacuate forțat de către romani și transferate în provincie.

Printre comunicările care ne aduc informații din alte zone geografice se înscrie și aceea a dr. Silvia Teodor care ne-a prezentat aspecte legate de activitatea meșteșugărească la dacii de la est de Carpați, probată și prin descoperiri de importante depozite de unelte în spațiul amintit.

Pentru teritoriul Munteniei amintim comunicările: Eugenia Popescu, *Noi descoperiri geto-dace în jud. Argeș*; Cornelia Stoica, *Problema ritului și ritualului funerar la geto-daci*; Magda Tzony, *Asupra cercetărilor recente de la Tinosu*; Valeriu Sirbu, *Importuri grecești în nord-estul Cîmpiei române*.

Județul Invecinat Gorj a fost reprezentat prin prezentarea de către Petre Gherghel a comunicării despre descoperirile arheologice de la Secu-Bărbătești.

Semnalăm de asemenea prezența gazdelor cu comunicări dintre cele mai interesante. Prof. Sergiu Purece, directorul Muzeului județean Vîlcea ne-a prezentat, *Contribuții la începuturile epocii bronzului în nord-vestul Olteniei*; Mariana Iosifaru, *Un mormînt dacic de incinerare de pe Cetatea 1 de la Ocnița*; Gheorghe Andreescu, *Considerații asupra sistemului de apărare a unor cetăți dacice*; Petre Beșliu, în colaborare cu Elena Busuloc (Institutul de arheologie București), *Descoperirea unei curți feudale românești la Hîncești-Vîlcea*; Aurel Dumitrușcu, *Un tezaur de monede romane republicane descoperite la Rîmniceu Vîlcea*; Petre Bărdășu, *Sate dispărute din Loviștea*. Continuitatea elementelor de decor și tipologie din ceramica dacică de pe aria așezărilor dacice vilcene pînă în ceramica populară de Vîlcea, a fost subiectul comunicării lui Liviu Mărghitan (Editura Academiei R. S. România).

Cel de al IV-lea Simpozion de tracologie s-a bucurat de participarea unor cadre universitare de prestigiu, etnografi, redactori care au contribuit ca acest simpozion să fie cit mai complex, o reuniune cu adevărat interdisciplinară.

Salutăm prezența pentru prima oară la un simpozion de acest gen a asist. univ. dr. Adina Berciu-Drăghicescu, cu o comunicare în colaborare cu Dinică Ciobotea, *Despre circulația monetară în Țara Românească în sec. XIV – XV* și a dr. Corneliu Tamaș.

De asemenea semnalăm și prezența etnografiei Emilia Pavel cu o comunicare dintre cele mai interesante.

A II-a zi a Simpozionului a fost consacrată celor două excursii programate la Ocița și Stolniceni, cele mai importante obiective arheologice din zonă și la Muzeul din Govora.

În după amiaza zilei de 14 noiembrie s-a ținut o ședință lărgită a Consiliului științific al Institutului de tracologie.

Au fost prezentate rapoartele de activitatea a celor două filiale : Cluj și Iași. Prima a fost expusă de secretarul științific dr. Ioan Glodariu, cea de a II-a de dr. Silvia Teodor.

Dr. Constantin Preda, directorul Institutului de arheologie a făcut o informare despre desfășurarea coloeviului româno-slovac și despre posibilitatea unor schimburi bilaterale între cele două institute (București și Nitra).

Prof. D. Berciu comunică de asemenea că s-au stabilit contacte între Institutele de tracologie din București și Sofia, ce urmează a fi materializate prin schimburi pentru documentare, participare la săpături, învățarea limbii bulgare și altele.

Printre propunerile de îmbunătățire a activității Institutului de tracologie prof. univ. H. Daicoviciu a indicat găsirea unor activități specifice în afara celor organizate de celelalte Institute sau muzee. Alte propuneri au venit din partea unor lîneri arheologi care sînt nevoia să meargă pe șantierul conduse de cercetători cu experiență.

În încheiere prof. D. Berciu, directorul Institutului de Tracologie a ținut să sublinieze că a avut și are întotdeauna în vedere stabilirea de relații bilaterale cu instituțiile științifice de profil și că va urmări cu mai multă vîgilență pe viitor ca membrii Institutului să participe la Simpoziioanele organizate de instituții de prestigiu.

Consiliul științific a stabilit că cel de al V-lea Simpozion să fie organizat la Birlad, în cinstea sărbătoririi centenarului nașterii lui Vasile Pârvan.

Magda Tzony